

Kursbeskrivning

ME1037 Genus och jämställdhet i arbetslivet i teknikyrken

Period 2, hösten 2020

Kursens mål

Ingenjörer utbildas till att få teknisk specialkompetens inom olika teknikområden, men ska tillämpa sina kunskaper i sociala sammanhang med andra människor. Ingenjörer behöver därför kunskaper från det samhällsvetenskapliga fältet om hur exempelvis grupper fungerar, projekt och ledarskap kan utformas samt betydelsen av föreställningar och praktiker kring teknik för vilka produkter som utvecklas.

Kunskaper om genus är relevant för ingenjörsyrket av flera skäl. Arbetslivet är ojämnt i flera dimensioner och detta får återverkningar i hur organisationer fungerar och verkar. Ojämntheten påverkar även hur teknik definieras och beskrivs. Det är en utmaning för både chefer och medarbetare att kunna bidra till mer jämställda villkor för kvinnor och män och mer inkluderande organisationskulturer i arbetslivet. Strukturer och maktfördelning i organisationer påverkar förutsättningarna för verksamheten, och för den tekniska utvecklingen. Samtidigt som kompetens om ojämnt och genus efterfrågas i praktiken saknas ofta dessa inslag i högskoleutbildning. Kursen erbjuder de grundläggande kunskaper som krävs för att kunna beskriva och analysera dessa problematiker.

Kursens mål är att lägga grunden till en förståelse av vad ojämnt är och hur den uttrycks i organisationer samt betydelsen av genus för hur teknik uppfattas och utformas. Kunskapen möjliggör att både kunna beskriva och analysera problem i arbetslivet relaterade till ojämnt och genus samt bidrar till ett kritiskt perspektiv på vad teknik är. Dessutom erbjuder kursen kunskaper i praktiskt förändringsarbete som kan tillämpas i arbetslivet.

Mål för lärande

Efter avslutad kurs ska studenten kunna:

- Beskriva en arbetsplats utifrån begreppet könsstruktur
- Analysera betydelser av könsfördelningar, segregeringsmönster och maktfördelning
- Beskriva organisationskulturer utifrån ett könsperspektiv
- Analysera betydelser av olika organisationskulturers uttryck i relation till kön
- Identifiera ojämnt på arbetsplatser, speciellt i relation till teknikyrken
- Identifiera olika metoder för ökad jämställdhet, speciellt i relation till teknikyrken
- Beskriva hur teknik är könsmärkt
- Analysera teknik utifrån ett kritiskt genusperspektiv
- Analysera och diskutera förändring och motstånd i praktiskt

- jämställdhetsarbete i organisationer där ingenjörer är verksamma
- Relatera jämställdhetsarbete till olika tekniska områden.

Kursens innehåll

Kursen innehåller två huvudsakliga spår teoretiskt, nämligen teori om organisation och kön och teori om genus inom natur- och teknikvetenskapen. Dessa områden relateras till varandra på olika sätt genom kunskaper om hur kön/genus skapas både på samhälls- och organisationnivå. Kursen innehåller också forskning om jämställdhetsarbete, där problem, metoder för förändring och möjliga resultat behandlas.

Kursen ges som läskurs HT 2020. Studenterna träffas i en bokcirkel och diskuterar kurslitteraturen utifrån en struktur som kursansvarig ger.

Kursen startar och avslutas tillsammans med kursansvarig via zoom. Dessa seminarier är obligatoriska:

3 november kl 14.00-16.00 via zoom

8 december kl 13.00-15.00 via zoom

Den 15 januari 2021 kl 10.00-12.00 anordnas ett frivilligt zoom-seminarium som uppföljning på tentamen.

Examination och betyg

Examination är en hemtenta där kurslitteraturen sammanfattas och analyseras. 6 hp, skala A-F. Bokcirkeln fungerar som ett stöd i inläsningen av litteraturen.

Inlämning av projektuppgift (hemtenta) 7 januari 2021, kl 23.59

Kurslitteratur som ingår i hemtentamen

Berner, Boel (2004): *Ifrågasättanden - forskning om genus, teknik och naturvetenskap*. Linköping: Linköpings universitet, Teknik och social förändring. (Kontakta Eva Danielsson vid Tema Teknik och social förändring vid Linköpings universitet för att köpa boken: eva.danielsson@liu.se)

Wahl, Anna; Holgersson, Charlotte; Höök, Pia och Linghag, Sophie (2018): *Det ordnar sig - teorier om organisation och kön*. Lund: Studentlitteratur. **OBS!** det ska vara denna upplaga från **2018**, ej tidigare upplagor.

Wahl, Anna och Linghag, Sophie (2013): *Män har varit här längst. Jämställdhet och förnyelse i industriella organisationer*. Lund: Studentlitteratur.

Extra litteratur för bokcirkeln:

Wahl, A., C: Holgersson (2013) *Det ordnar sig alltid. Arbetsbok kring frågor om organisation och kön*. Lund: Studentlitteratur. [It will always be in order. Working exercises around organization and gender issues. 2nd revised edition].

Kursansvar

Kursansvarig och examinator: Professor Anna Wahl, anna.wahl@itm.kth.se

Lärare: Lektor Charlotte Holgersson, charlotte.holgersson@itm.kth.se